ZDOLA!

vydáva ČSAF / IAF

Československá anarchistická federácia - členská sekcia Internacionály anarchistických federácií

 # 7 1. máj 2003 dobrovoľný príspevok

Séria antisociálnych, neoliberálne extrémistických opatrení tejto vlády, zvaná tiež "nevyhnutné reformy", bude čoskoro uvedená do praxe. Spolu s náboženským fanatizmom, stredovekým prístupom k interrupciám a homosexuálom, vojnou v Iraku či miliardami na zbrojenie sa tak pre nás črtá neveľmi veselá budúcnosť. Ako radí múdro poučujú prosystémoví sociológovia a politológovia, zodpovednosť politických elít spočíva v ich schopnosti nebrať pri presadzovaní reforiem ohľad na názor ľudí, ktorí aj tak nechápu, že je to vlastne pre ich dobro. To určite. Je síce pravda, že systematický brainwashing (vymývanie mozgov) stále funguje celkom spoľahlivo, spočítať si 1+1=2, resp. 1-1=0 ale vedia aj najjednoduchší obyčajní ľudia. Trocha si posvietime na vládne plány, ich dopady na pracujúcich, študentov, nezamestnaných, dôchodcov a ostatné neprivilegované vrstvy a ako anarchisti načrtneme možné riešenie z pozície slobody a samosprávy, ktorá je predpokladom sociálnej spravodlivosti.

Vláda: Tešte sa, bude horšie!

Zajac: Naši pacienti to zvládnu veľmi dobre

Zdravotníctvo sa za desaťročie prechodu ekonomiky pod trhové hospodárstvo dostalo do alarmujúceho stavu (resp. už ho aj prekročilo). Neschopnosť doterajších vlád spravovať štátne prostriedky tak, aby zdravotná starostlivosť mohla čosi viac ako iba prežívať priviedla súčasnú pravicovú vládu k osvietenej predstave, že čosi treba zmeniť. Niet čo namietať. Prečo ale potom ostáva predstava ministra Zajaca taká nepochopená a väčšina obyvateľov sa jej desí?

Kam idú peniaze v zdravotníctve?

Priemerný zamestnaný obyvateľ dostávajúci mesačný plat 13 100 Sk, platí mesačne 1834 Sk, z čoho priamy odvod zo mzdy je 534 Sk, 1310 Sk platí zamestnávateľ. K tomu pripočítajme platby štátu za deti, dôchodcov, invalidov, príspevky na štátnych úradníkov a ďalšie. Osobitnú skupinu tvoria nezamestnaní, ktorí sú dotovaní Národným úradom práce, najmä príspevkami zamestnancov a zamestnávateľov. Ročne sa tak do rúk poisťovní dostane asi 55 miliárd korún, z ktorých 40% smeruje do nemocníc, 35% ide na lieky, cca. 19% na praktických a odborných lekárov a zubárov, zvyšok na správu poisťovní apod. Z celej tejto sumy platí štát asi polovicu. Faktom však je, že vzhľadom k na počet poistencov u štátu je táto suma neadekvátna a ak by štát platil len obdobné čiastky ako zamestnanci a zamestnávatelia, zdroje by sa mohli zvýšiť až o 50 miliárd korún. Priamo z rozpočtu síce niekoľko miliárd ročne na zdravotníctvo ide, tie však smerujú na oddlžovanie inštitúcií a ostávajú tak iba v kolotoči finančného trhu.

Zdravotníci oprávnene namietajú, že sú zo zákona limitovaní počtom vyšetrení, ktoré môžu poskytnúť, pretože na ďalšie už nedostanú dotácie. U lôžkových zariadení ide o limity na počet i dĺžku hospitalizácií bez ohľadu na diagnózu pri pacientovi. Odborní lekári majú obdobné limity, praktickí lekári dostávajú peniaze podľa počtu zapísaných pacientov, v praxi tak odmietajú robiť prácu navyše. Praktický lekár dostane mesačne od poisťovní približne 50 - 60 000 korún, z čoho musí platiť prevádzku, odvody, administratívu, prístroje, sestru a samozrejme i svoj plat. U detského lekára je táto suma trochu vyššia, odborný lekár sa zaobíde s ešte vyššou sumou, niekde až do 130 000 korún, čomu ale zodpovedá náročnosť prevádzky najmä na prístroje a lieky.

Štát vyhlasuje, že nemá prostriedky na ďalšie dotácie, pretože každý rezort tie svoje potrebuje (a priority sú asi dané). Nové vedenie zdravotníctva sa však rozhodlo vytvoriť tzv. "spravodlivejší" model, pri ktorom by ale bol stále zachovaný "istý stupeň solidarity, keď jedna skupina bude doplácať druhej" (Tomáš Szalay z ministerstva zdravotníctva). Čo to v praxi znamená?

Trhová spravodlivosť - koľko máš, toľko si dovoľ

Argumenty ministra tvrdia, že Slovensko prevyšuje mnohé ďalšie krajiny v počte návštev u lekára, a tak je tento systém teda zneužívaný. Zajac úplne ignoruje fakt, že právo na dostatočnú zdravotnú starostlivosť je základným sociálnym právom, ktoré nemôže byť podmienené tým, kedy sa to práve ministrovi hodí. Teória, že prežije len silnejší, bola v minulosti viackrát uplatnená, ale že s ňou vyrukuje člen vlády v treťom tisícročí, znie ako zlý sen. Na druhú stranu ide iba o základné pravidlo trhu uplatnené v životnej praxi.

Po druhé úroveň zdravia obyvateľstva je úmerná životným podmienkam. Stačí sa pozrieť na najčastejších klientov u lekára - ide najmä o starších ľudí či ľudí s podlomeným zdravím z dôvodu desiatok rokov v ťažkých pracovných podmienkach vo fabrikách, ťažobnom priemysle apod. Po hodinách hrdlačenia za smiešny plat nie sú schopní zabezpečiť si materiálne dostatočnú výživu, či lieky, či zaplatiť si dostatočné peniaze za kvalitné (naozaj kvalitné) vyšetrenie a liečbu, ktorá, ak vôbec, je možná iba vo veľkých mestách a v provinčných zdravotníckych zariadeniach nachádzajú nevhodné podmienky. Obviňovať týchto ľudí z nedostatku zodpovednosti za vlastné zdravie je drzosť a úplný výsmech ich ľudskej dôstojnosti. Čo systém, ktorý umožňuje a podporuje vznik takýchto sociálnych rozdielov? Deštrukcia prírodného prostredia, nedostatok zelene najmä v mestách, znečistený vzduch a voda propagácia nezdravých potravín,

pokračovanie na druhej strane

Fronc: Naši študenti a ich rodiny tiež

Vláda sa rozhodla riešiť dva veľké problémy slovenského vysokého školstva vskutku šalamúnskym spôsobom. Finančné živorenie univerzít a dlhodobo nízke počty študujúcich na VŠ by sa podľa tvorcov návrhov pracovnej verzie ministerstva školstva mali svorne zmenšiť zavedením školných poplatkov. Prvý problém vyrieši prívod financií do kasy štátu, druhému pomôže napríklad znovuuvedenie do života externého štúdia, ktoré bolo v posledných rokoch utlmené, keďže školy si nemohli dovoliť ho financovať. Takto teda na efektívne fungujúcich školách bude môcť študovať každý, miest bude dosť, prostriedkov taktiež, kto si to nebude môcť dovoliť, dostane štipendium. Spravodlivé bez ohľadu na možnosti študujúcich. Pochybnosti?

"Financie majú školám priniesť nevyhnutné prostriedky na existenciu."

Celkový rozpočet vysokých škôl sa pohybuje okolo 8,3 miliardy korún ročne. Súčasný počet študujúcich denného i externého štúdia je zhruba 130 000. Aj keby sa zvýšil podiel študujúcich mladých ľudí (v ktorom zaostávame za inými štátmi až o zhruba 8-9 %), vzhľadom na klesajúcu pôrodnosť sa nedá očakávať výrazné zvýšenie tohoto počtu. Študijné poplatky sa majú pohybovať na sume 7 - 14 000 korún ročne. Po odpočítaní sociálnych štipendií(asi tretina) sa dostaneme k sume 800 miliónov korún. Štátu teda ubudne zhruba 10% jeho nákladov, študujúcim zo sociálne slabších rodín (hovoríme o vrstve nad poberateľmi sociálneho štipendia), ktorí dochádzajú za školou niekoľko stoviek kilometrov a ich rodinný rozpočet ledva unesie dopravu, internátne ceny, stravu a ďalšie základné potreby ubudne po prepočte omnoho väčšie percento životných prostriedkov.

Slovensko vydáva na školstvo 0,8% HDP, najmenej z krajín OECD. Vláda sa predsavzala toto číslo vytiahnuť na 1% (úžas!) do roku 2006. To si ale môžeme predstaviť asi len pomerne ťažko vzhľadom na prvoradé aktivity, ktorými sú investovanie do armády, do "informačnej" kampane o NATO a EÚ, stavanie diaľnic, či nových fabrík zahraničných automobiliek. A i keď sa všetky tieto peniaze dajú priniesť z dôchodkovej reformy, zníženia sociálnych dávok, či škrtov v zdravotníctve, otázne je či ešte bude mať kto v tejto sociálnej situácii schopnosť študovať.

Takže pôžičky by mali vyriešiť sociálne rozdiely medzi študujúcimi

Sociálne štipendium v súčasnosti dosahuje maximálnu výšku 2300 korún a dostane ho študujúci, ktorý žije v domácnosti s príjmom nie viac ako 2 200 korún na osobu. Mesačné náklady na štúdium počnúc kníh, služieb až po ubytovanie, stravu a cestovné však dosahuje 3, 5 až 15 000 korún, v mnohých prípadoch oveľa viac. Podľa vlády by sa mala zvýšiť hodnota i počet poberajúcich štipendia. Pre mnohých, a najmä dochádzajúcich z mimo domova to však pri rastúcich nákladoch na základné životné potreby nemôže byť dostatočné. Okrem toho stále nie sú jasné podmienky, za ktorých si študent, či študentka môže o sociálne štipendium požiadať. Podľa bývalého vedenia ministerstva až 90% študentov žije v rodinách, kde príjem nie je na dvojnásobku životného minima na osobu. Preto ťažko očakávať, že by sociálne štipendiá mohli dostatočne pomôcť všetkým študentom, ktorí majú o štúdium záujem, ale nemajú prostriedky.

Druhým možným spôsobom ako získať peniaze na štúdium má byť systém pôžičiek. Tie v súčasnosti môže dostať iba časť záujemcov. Ministerstvo chce, aby to mohlo byť umožnené každému. Krok, ktorý sa zdá byť ústretový. Jedným dychom ale dodáva, že okrem študentského pôžičkového fondu by túto úlohu mali plniť aj komerčné banky. Čiže ľudia s pôžičkou by sa páť (resp. aj viac, podľa trvania štúdia) rokov zamotávali a zadlžovali v jednom z najkrajších výmyslov kapitalistického trhu, samozrejme bez prostriedkov splácať tieto dlhy. Po opustení školy môžu riešiť namiesto problémov s ubytovaním, nájdením práce, či založením rodiny predovšetkým problém ako splatiť páť rokov života prosperujúcim bankám. Liberalizmus bez hraníc, sloboda, sloboda...

Ministerstvo: poplatky zvýšia motiváciu študentov

Vláda tvrdí, že pokiaľ niekto dostane niečo zadarmo, nebude si to vážiť. Jedným švihom teda zadelila vzdelanie ako tovar a umiestnila do trhovej politiky. Zabudla, že vzdelanie nie je komodita, ale právo.

Čiastočne možno pravdu má. Nie všetci si vážia to, čo dostávajú zadarmo. Avšak to len ťažko potvrdí človek, ktorý zadarmo nedostáva nič a minimum potrebné na život si zabezpečuje hrdelníckou prácou omnoho väčšej hodnoty. Asi by mal niekto zamierif skôr do svojich radov.

Faktom je, že študium už v súčasnosti stojí domácnosti veľké finančné prostriedky a ťažko si predstaviť, že by študujúci investovali takéto sumy do niečoho, o čo nemajú záujem. Celú túto filozofiu žiaľ riadi chorá logika trhu, ktorá hovorí, že vzdelanie je vlastne iba tovar ako hocičo iné.

Podľa vlády by mohli byť najlepší študenti zbavení povinnosti platiť príspevky. Opäť háčik? Najlepšie výsledky obvykle dosahuje ten kto má najlepšie podmienky. A tými sú okrem talentu a ú silia aj materiálne možnosti. Na niektoré vysoké školy nie je možné sa dostať bez zakúpenie drahej literatúry, či absolvovania finančne náročných kurzov. Aj na samotnej škole sa ukážu rozdiely medzi človekom, ktorý zdieľa izbu v internáte s troma spolubývajúcimi, nemá prístup k počítaču, knihám, musí chodiť na slabo platené brigády, aby mal čo jesť a platiť drahé cestovné, aby sa aspoň občas dostal domov a medzi niekým, kto žije v pohodlnom byte s kopou priestoru a ideálnymi podmienkami. Vytvorenie súťaže zo štúdia by mohlo ešte priniesť prehlbovanie rozdielov.

Poplatky majú údajne zasiahnuť všetkých bez ohľadu na dĺžku štúdia. Takže zabijete štyri roky štúdiom, vyhodíte desaťtisíce korún a zrazu zistíte, že si ďalšie štúdium nemôžete dovoliť a uvedomíte si, že by ste sa vlastne v tomto stave na školu ani nehlásili? Bohužiaľ.

Záverom

Neoliberalizmus vanie z Bratislavy a zasahuje pomaly všetky sféry nášho života. Prvou lastovičkou, ktorá ukázala, že nie všetko bude prijaté s úsmevom bol štrajk železničiarov. Ak vláda vydržíštyri roky, ťažko možno neočakávať pokračovanie sociálnych stretov. A právo na vzdelanie je dostatočný dôvod.

Pred dvoma rokmi vznikla brožúra Iniciatívy za bezplatné vzdelanie, ktorá sa tomuto problému (i keď vo vtedajších podmienkach, avšak s realistickými prognózami) venuje podrobnejšie a opisuje i metódy boja proti poplatkom, ku ktorým sme sa žiaľ z priestorových dôvodov nedostali. Pre záujemcov, je stále možné ju dostať na kontaktných adresách ČSAF / IAF, resp. na adrese Priamej akcie / MAP).

- md -

Historické korene tradície 1. mája

V krajinách bývalého východného bloku evokuje tento sviatok celkom oprávnene nepríjemné spomienky - povinné sprievody, prejavy byrokratov, prázdne heslá, pretvárka. Skutočný pôvod tohto sviatku - nie ako sviatku práce, ale ako sviatku pracujúcich - sa podarilo dôsledne zahladiť.

V 70. a 80. rokoch 19. storočia prebiehali v mestách USA rozsiahle demonštrácie za osemhodinovú pracovnú dobu, ktorú nakoniec uzákonil americký Kongres. V praxi však zákon vôbec nefungoval a tak boj pokračoval - skrátenie pracovenj doby malo logicky priniesť zníženie nezamestnanosti. Odborová federácia Spojených štátov a Kanady nakoniec rozhodla, že za podpory ostatných odborových zväzov sa od 1. mája 1886 bude pracovať len osem hodín denne. V ten deň vypukol v Chicagu štrajk. Štrajkovalo asi 50 000 pracujúcich. Polícia napadla malú, asi 200člennú skupinu a 6 mužov zavraždila. Na druhý deň sa na Sennom trhu (Haymarket) konala demonštrácia odsudzujúca policajnú brutalitu. Polícia opäť útočila a počas zásahu došlo k explózii bomby, ktorá zabila 7 policajtov. Bola to očividná policajná provokácia so snahou zdiskreditovať štrajkujúcich. Polícia zatkla 8 anarchistov, všetci boli obžalovaní zo spiknutia na zavraždenie policajtov. Celý proces bol dôkladne vykonštruovaný a niesol sa v duchu výpovede štátneho byrokrata Grinela: "Robotníkov je nutné zahnať do ich dier ako krysy." V roku 1887 boli anarchisti Spies, Parson, Fischer, Neebe a Engel popravení, aj keď sa im nič nepodarilo dokázať. Počas explózie sa na Haymarkete nachádzal len Spies. Pohrebu sa zúčastnilo 150 000 ľudí.

Na pamiatku nevinných chicagských anarchistov prijali európski a americkí pracujúci 1. máj ako medzinárodný sviatok pracujúcich, ako deň, keď pracujúci verejne a nahlas vyslovujú svoje požiadavky.

- mh -

pokračovanie z prvej strany

tabaku a alkoholu, nedostatok pohybu apod. Individuálne možnosti životného štýlu tiež zohrávajú svoju úlohu, v porovnaní s horeuvedenými problémami sú ale menej významné.

Minister Zajac sa chytá za hlavu nad toľkými prieťahmi a vyhráža sa demisiou, ak jeho návrh bez väčších zmien neprejde. Nechápe, prečo tá kritika, keď jemu ide iba o spravodlivejší model, ktorý "posilní" a "uzdraví" zdravotníctvo. Navrhované poplatky by mali byť znesiteľné pre každého a peniaze sa tak dostanú od tých, ktorí systém "zneužívajú" tam, kde ich je naozaj treba. (Kde to teda je???)

Približné ceny by takto mali byť cca. 20 Sk za návštevu u lekára, 50 Sk za deň v nemocnici, či návštevu pohotovosti, 20 Sk za recept, platby za sanitku, asi 2 Sk za km. Ignorujme fakt, že prevoz sanitkou považuje minister za zneužívanie zdravotníctva a pozrime sa na vec ešte z iného pohľadu.

Od povinnosti platiť by mali byť podľa poslaneckého návrhu úpravy novely oslobodené v nemocnici - tehotné ženy, vážne duševne chorí, novorodenci, sociálne odkázaní, deti s ústavnou výchovou, matka a dojča, nositelia Zlatej Jánskeho plakety a pacienti v stave, ktorý znemožňuje vyžiadať si súhlas s hospitalizáciou, u lekára ľudia na preventívnej prehliadke, pri opakovanej návšteve v ten istý deň, duševne chorí, odkázaní, najlepší darcovia krvi, pri doprave sanitkou zasa zdravotne postihnutí odkázaní na prepravu, pacienti zaradení do transplantačného a dialyzačného programu, chorí, ktorým poskytujú onkologickú alebo kardiochirurgickú liečbu.

Faktom je, že aj pri tomto riešení tento stav postihne najviac najchudobnejších - predovšetkým dôchodcov. Rovnako tak ďalší "neplatiči" tvoria najväčšiu klientelu u lekárov deti, invalidi, prípadne ľudia so zdravotnými problémami, ktoré im znemožňujú plnohodnotnú prácu za dôstojný plat. Slovenská vláda sa hrdí jednotnou filozofiou a súdržnosťou, nám ostatným tak môžu vstávať vlasy na hlave, pretože predstava trhovej spravodlivosti, kde všetko je "spravodlivé", zaváňa existenčnými problémami pre drvivé percento ľudí.

Zhrnutie - čo by malo priniesť viac peňazí a čo to vlastne znamená…

- väčšina služieb nebude hradená z poistenia, sanitka, lieky, či návšteva u lekára bude platená;

Čím horšie je vaše zdravie, tým viac si zaplatíte, keď na to nemáte, zdravie sa nezlepší a točíme sa dokola…

- zavedenie limitov na predpis liekov;

Ak potrebujete práve ten svoj liek a váš lekár ho už predpísať nemôže, máte… smolu.

- pri znížení ceny lieku nebude menej platiť pacient, ale zdravotné poisťovne, čo im ušetrí zdroje;

Ak sa nájdu peniaze na dotáciu liekov, aj tak si ich zaplatíte za rovnakú cenu.

- zatvorenie niektorých oddelení, resp. i celých nemocníc, štát ich odmieta naďalej oddlžovať, samospráva nemá peniaze;

Ak bývate na zlom mieste, môžete umrieť. Peňazí niet.

- prepúšťanie zdravotníkov, resp. znižovanie ich platov;

Už ste to niekde počuli?

Riešenie? V nedohľadne. Problém zdravotníctva nie je problém jedného človeka (Zajaca?) alebo jednej vlády. Liberalizmus tak ako ho zažívame je iba jednou, a azda ešte stále nie najhoršou podobou kapitalizmu. Príchod iných tvarí s tými istými rečami a cieľmi nič nevyrieši. Nevyhnutnosť vidíme v sociálnej premene celého fungovania spoločnosti založenej na nadvláde a vykorisťovaní. A to už je na iný článok.

- md -

Rovná daň podľa Mikloša

Táto daňová reforma pozostáva z viacerých častí, jej prvotným cieľom je však zjednotiť všetky dane zo zisku a zo záhadného dôvodu aj daň z pridanej hodnoty na čiastku 20%. Ďalej je to napríklad zrušenie jedného percenta dane, ktoré mohli ľudia poukázať na nimi zvolené neziskové organizácie - táto možnosť je pomerne nová, je to jediná možnosť občanov rozhodnúť o smerovaní ich daní. Hlavným argumentom pre jednotnú sadzbu DPH a dane zo zisku je cielená jednoduchosť v odvádzaní dane. Propagátori reformy zachádzajú až tak ďaleko, že sa ohŕňajú v zákonodarstve úplne absurdným počtom slov v súčasnom zákonníku. V každom prípade však požiadavky na maximálnu jednoduchosť vyznievajú rovnako, ako keby žiadali súdy, aby obvinených zo zločinu hneď jednoducho obesili.

Prvá časť daňovej reformy - rovná daň zo zisku - navrhuje, aby každý subjekt (či už firma alebo občan) zo svojho zisku odviedol do štátneho rozpočtu 20%. Argumentuje sa pri tom spravodlivosťou, tým abstraktným pojmom vyložiteľným tisícimi spôsobmi, ktorú už nemálo krát pred tým odsunuli do úzadia ako neefektívnu či prežitú. Odstraňovanie prerozdeľovania ziskov najbohatších naspäť medzi chudobných (z ktorých potu napokon tie zisky aj tak vznikli) ale umocní bohatnutie bohatých a chudobnutie chudobných a definitívne tak znemožní aspoň trochu únosné spolunažívanie ľudí v tejto krajine. Keď sa však na „rovnú daň" pozrieme zblízka, uvidíme, že nie je až taká rovná, ako z názvu vyplýva. (Napokon, rovná daň u extrémistov pravicovej politiky znamená, že každý občan by mal ročne odviesť do rozpočtu rovnakú paušálnu čiastku bez ohľadu na výšku zárobku - to sa však zatiaľ žiadny politik neodvážil.) Návrh reformy stanovuje nezdaniteľné minimum vo výške okolo 80 000 Sk, do ktorého sa zisk nezdaňuje a zisky vyššie ako táto čiastka sa zdaňujú iba z rozdielu o túto čiastku. Takto sa odkrývajú hneď dve slabiny tejto idey: jednak sa tým vracia progresívnosť zdanenia (pri zisku 120 000 Sk sa zdaňuje 40 000, čo vychádza na približne 6%, pri zisku 180 000 Sk sa zdaňuje 100 000 a daň tvorí asi 10,7%), ktorú autori odsudzujú ako „nespravodlivú" a jednak tento systém priznáva potrebu dvoch daňových pásiem (do 80 000 Sk je daň 0%) a logicky vyvstáva otázka - keď už 2 pásma, prečo nie rovno 3, 5, 12? Prečo sa vo výške zisku pohybovať „schodovito" a neupraviť progresívnosť rovnomerne ? Áno, odpoveďou je, že bohatí by potom museli platiť viac a to je to, o čo tu ide a čo oni nechcú.

To, že si boháči znížia daň zo zisku, nie je až taká katastrofa, keďže nám ju nezvýšia. Horšie je ale, že túto dieru v rozpočte musia, chtiac-nechtiac, zaplátať. A neboli by to pravicoví politici, keby na toto bremeno nedoplatili opäť obyčajní ľudia. Reforma sa totiž chystá zjednotiť daň z pridanej hodnoty na 20%. To znamená, že zaplatíme rovnakú daň za chlieb, mlieko či zeleninu, bez ktorej nemôžeme žiť, rovanko ako za najluxusnejšie auto, ktoré ani nepotrebujeme a budeme s ním veselo likvidovať životné prostredie. Takže o 6% viac odvedieme zo základných tovarov, ktoré kupujeme denne a ktoré tvoria podstatne väčšiu časť u rozpočtu u chudobných ako u majetných. Tie tri percentá, o ktoré sa znižuje daň u vecí ako napríklad elektronika, pocítia bežní ľudia len niekoľko krát za život. Ruku na srdce, keď sa vám pokazí práčka, kúpite si novú ? Asi nie... ale myslíte si, že má chudák Ivan Mikloš pri jeho starostiach čas behať po opravároch či servisoch ?

Ministerstvo sa dopady reformy snaží kamuflovať štatistickými prieskumami, častokrát z vlastnej dielne (t.j. veľmi pochybnej výpovednej hodnoty). Ale Slovensko, pri veľkých sociálnych a hlavne regionálnych rozdieloch, nemá predpoklady na to, aby sa mohlo riadiť priemermi. Svedčí o tom už len to, že do úrovne priemerného príjmu sa pohybujú približne dve tretiny obyvateľov. To znamená, že hŕstka ľudí, ktorí sú niekoľkonásobne bohatší ako väčšina obyvateľstva, ťahá priemer silno nahor a de facto tvrdí, že sa tu nemáme až tak zle. Suma sumárum : ako sa dalo čakať, reforma pomôže bohatým, poškodí najchudobnejších a „strednej triede", ktorá nebude platiť 0% daň ale základné tovary (tvoria takmer 90% jej rozpočtu), chystá riadnu ranu pod pás. Veď aj Richard Sulík, jeden z hlavných autorov reformy, sám povedal : "*Máme milión dôchodcov, ktorí takmer vôbec nebudú profitovať zo zníženia priamych daní (daň z príjmu), ale viac zaplatia vinou zjednotenej sadzby DPH. Kvôli jednému miliónu dôchodcov by sme ale nemali nereformovať daňový systém. Skôr treba milión dôchodcov odškodniť - zvýšenými dôchodkami.*" Kto mu verí, nech sa teší - ďalšia Miklošova plánovaná reforma, o ktorej sa už čo-to dozvedáme, má za cieľ posilniť daňové zaťaženie dôchodcov. Zostáva nám už len čakať, kto príde na mušku ďalší ...

IUR

Zákaz nič nerieši

Prednedávnom prebehla v Bratislave prvá verejná diskusia ohľadom návrhu zákona o zákaze interupcií z dielne KDH. Vyzerá to, že kresťansko-konzervatívny blok nám okrem spochybňovania spôsobilosti homosexuálov na výkon istých povolaní, zavedenia povinnej voľby medzi náboženstvom a etikou už od prvého ročníka základnej školy, snahy o presadenie zmienky o Bohu do ústavy Európskej únie a deklarovanie kresťanského charakteru Slovenskej republiky na oficiálnej úrovni ešte prinesie mnohé ďalšie prekvapenia.

Ich krátkozraké snahy riešenia problémov sa veľmi vzdialene míňajú proklamovaného cieľa a naopak, veľmi sa blížia stredovekým praktikám. Problém umelého prerušenia tehotenstva tu bol vždy a pravdepodobne aj dlho bude. Ženy podstupujú tento zákrok z rôznych dôvodov. Často sú to práve okolnosti a podmienky, v ktorých žijú, zlá sociálna situácia, absencia zodpovednosti partnera, ktoré ich k takémuto činu vedú - nie je to len rozmar alebo dôsledok promiskuity, ako sa nám mnohí zástancovia pro life snažia nahovoriť. Rozhodnutie podstúpiť umelé prerušenie tehotenstva je dôsledok, nie príčina. Bez ohľadu na to, z akých dôvodov sa žena pre takýto zákrok rozhodne, situáciu nevyrieši žiaden zákaz. Príčiny neželaného tehotenstva ostávajú. Zákaz vo forme zákona spôsobí ilegálne interupcie, ktorých kvalita bude závislá od solventnosti ženy. Ak nebude mať financie na vycestovanie a pobyt v susednej krajine (okrem Poľska, kde sú interupcie zakázané), či na podplatenie lekára, interupcie budú vykonávané tak ako v minulosti doma, v nesterilnom prostredí, rizikovo, mnohokrát s následkom smrti. Je pravdepodobné, že stúpne počet detí „pohodených" na ulici.

Neudivuje ma, že niekto prezentuje svoj negatívny postoj k interupciám. Postoj k interupcii je dôsledkom rozmanitých východisk, na ktorých človek stavia svoj život, je osobnou záležitosťou každého a nikto nemá právo vnucovať druhému svoje morálne východiská. A práve preto nemôžeme na tento problém uplatniť jediné riešenie. Nežijeme v stredoveku, kde jediná oficiálna morálka bola kresťanská a všetko ostatné bolo „dielom diabla". Je to veľmi špecifická a citlivá téma a práve preto si vyž aduje adekvátny prístup, nie klasické riešenie dôsledkov namiesto odhaľovania príčin. Toto nie je len boj za alebo proti interupcii, nie je o tom, či je interupcia morálne zlý skutok, toto je boj proti tmárstvu a dogmatizmu, ktorý ponúka riešenia problémov zákazom a trestom bez akejkoľvek snahy obrátiť svoj pohľad na skutočnú príčinu a analyzovať ju. Cieľom tohto príspevku nie je hodnotenie morálnosti interupcie, ale zásadné odmietnutie riešenia problémov ich kriminalizáciou.

Jana

úryvok z Manifestu ČSAF

kompletné znenie je k dispozícii na našom webe

Súčasný systém parlamentnej demokracie nedáva ľuďom možnosť slobodne rozhodovať o svojom živote. O fungovaní krajiny rozhoduje vláda a parlament, teda skupina politikov, ktorých si síce ľudia volia, ale ktorých nemajú možnosť v dobe ich mandátu ovplyvňovať v činnosti, odvolať alebo nahradiť. Naviac vláda vždy vzíde jedine z jednania prospechárskych politických strán. Podľa nás sa miera demokracie spoločnosti určuje podľa reálnych možností každého podieľať sa na rozhodovacom procese v záležitostiach osobných i spoločenských.

Štátny a kapitalistický systém je založený na princípoch dominancie, autority a ovládaní prírodných a ľudských zdrojov. Štát historicky vznikol na obranu súkromného vlastníctva a výrobných prostriedkov - teda spoločenskej krádeže a vykorisťovania. Kapitalizmus potrebuje podnikať v efektívnych podmienkach kontroly spoločnosti. Tú mu zaisťuje štát za pomoci represívnych zložiek. Vlády a politické strany sú priamo či nepriamo pod vplyvom kapitálu, ktorého záujmy ochraňujú.

Chceme spoločnosť, kde ľudia rešpektujú len zmluvy prijaté na princípe voľnej dohody, uzatvorenej v rámci samosprávy. Teda za účasti obyvateľov daného územia, ktorých sa tá zmluva týka. Akákoľvek prípadná funkcia musí byť voliteľná a kedykoľvek odvolateľná. Zástupcovia sa vyberajú na základe ich osobných vlastností a schopností, nie podľa politickej straníckej príslušnosti.

Nutnosťou pre chod politickej samosprávy je primeraná veľkosť územia. Možnosťou je decentralizácia na prirodzené autonómne regióny spojené vo voľných federáciách.

Chceme výrobnú samosprávu, kde pracujúci majú aktívnu možnosť účasti na rozhodovaní vo výrobe.

Chceme maximálnu slobodu jedinca založenú na mottách: "Sloboda každého končí tam, kde začína sloboda ostatných." a "Nikto nie je skutočne slobodný , pokiaľ nie sú slobodní aj ostatní." Chceme sociálne spravodlivý život podľa princípu solidarity a rovnosti.

Prísne dodržiavanie princípov trvalo udržateľného, teda ekologicky šetrného a racionálneho spôsobu života. Obmedzenie výroby na ekologicky únosnú mieru. Snaha o zmenu pohľadu na svet - človek ako súčasť prírody, nie jej pán.

Zníženie zbytočne vysokého počtu pracovných hodín. Oslobodením práce získa človek viac času na sebavzdelávanie, či na spoločenské aktivity v mieste zamestnania alebo bydliska.

Našim cieľom je vytvorenie podmienok, ktoré umožnia zdravý rozvoj každému bez rozdielu a povedú k skutočnej emancipácii jedinca a spoločnosti. Medzinárodná solidarita naplní odveký sen sveta bez hraníc.

Od protestu k odporu

Pomerne často sa stretávame s názorom, že definícia a analýza problémov súčasnosti je nutná a pekná vec, ale stále chýba návrh alternatívy a najmä konkrétnych možných krokov, foriem boja a aktivít, ktoré môže vyvíjať každý z nás. Snáh o podobnú vec bolo viac, napríklad návod na prípravu street parties, ktorý vyšiel v A-kontra v roku 1999, či príručný manuál pre naštvaných pracujúcich, vydaný nakladateľstvom Bod zlomu. Dnes uvádzame len zopár tipov, všetky predpokladajú dávku odvahy pre aktívnu činnosť a vlastnú iniciatívu. V prípade záujmu sme samozrejme ochotní podeliť sa o naše skúsenosti i skúsenosti našich priateľov, nutná je však predovšetkým podobná iniciatíva od vás - spojením postrehov a poznatkov sa môžeme všetci efektívnejšie podielať na boji nielen proti systému ako ho poznáme, ale predovšetkým za systém, ktorý požadujeme ako alternatívu. Každý sa môže zapojiť do boja - podľa svojich schopností a možností. Sme rôzni, no cieľ máme spoločný. Preto kreativitu, otvorené oči a veľa zdaru!

kolektív ČSAF Bratislava

- **vytváraj**, šír a zúčastňuj sa na tvorbe anarchistických médií
- **využívaj** akúkoľvek formu propagandy - graffiti, nálepky, plagáty, výves transparentov (urob si ho!), ale aj organizácia prednášky na vhodnú tému
- **nevyhýbaj sa** diskusiám so záujemcami o informácie
- **organizuj sa** - zakladanie antiautoritárskych, anarchistických a antifašistických skupín alebo pomoc a participácia v už existujúcich uľahčí a urýchli prácu pre zmenu
- **uvedom si**, že na pracovisku si pánom vlastnej práce - priama akcia za svoje práva = štrajk, sabotáž, okupácia apod.
- **snaž sa** zmenšiť svoje domáce výdavky tým, že sa naučíš veci sám opravovať a používať - budeš nezávislejší/a na systéme
- **založ** skupiny schopné priamo bojovať proti strate našich verejných priestorov - parkov, zelene, škôl a budov postav sa proti ich predaju do súkromných rúk
- **urob** street parties - ulice sú naše
- **spoznaj** svojich susedov a okolie - vytváranie lokálnych vzťahov je nevyhnutnosťou pre zničenie globálneho nepriateľa
- **obsaď** prázdne nevyužívané budovy a vytvor z nich obývateľný priestor alebo sociálne centrum
- **zaber** voľné miesta prírody - dajú sa využiť na pestovanie vlastných plodín, vytváranie parkov, či ihrísk
- **bojuj** aktívne (tzn. AJ FYZICKY!) proti akýmkoľvek formám rasizmu, fašizmu, sexizmu, ekonomickej či inej forme sociálnej diskriminácie
- **vzdelávaj sa** a pracuj na tom, aby si zostal v obraze reality
- **neprestaň** rozmýšľať!

ČESKOSLOVENSKÁ ANARCHISTICKÁ FEDERÁCIA

V roku 2002 sa ČSAF stala členskou sekciou Internacionály anarchistických federácií (IAF- IFA). Anarchistické federácie v nej združené tvoria aktívne zložky anarchistického hnutia vo Francúzsku, Taliansku, Španielsku, Portugalsku, Nemecku, Dánsku, Argentíne a inde.

> www.csaf.cz > slovensko@csaf.cz

ČSAF
Poste restante
850 07 Bratislava 57